
Dokument ta' sessjoni

A9-0358/2023

14.11.2023

RAPPORT

dwar rakkomandazzjoni tal-Parlament Ewropew dwar negozjati fuq ftehim
dwar l-istatus bejn l-Unjoni Ewropea u r-Repubblika Iżlamika tal-Mauritania
dwar attivitajiet operattivi mwettqa mill-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-
Fruntiera u tal-Kosta (Frontex) fir-Repubblika Iżlamika tal-Mauritania
(2023/2087(INI))

Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern

Rapporteur: Tineke Strik

Rapporteur għal opinjoni tal-kumitat assoċjat skont l-Artikolu 57 tar-Regoli ta'

Proċedura

Jan-Christoph Oetjen, Kumitat għall-Affarijiet Barranin

WERREJ

Paġna

PROPOSTA GHAL RAKKOMANDAZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW	3
NOTA SPJEGATTIVA	12
OPINJONI TAL-KUMITAT GHALL-AFFARIJET BARRANIN	15
INFORMAZZJONI DWAR L-ADOZZJONI FIL-KUMITAT RESPONSABBLI	21
VOTAZZJONI FINALI B'SEJHA TAL-ISMIJET FIL-KUMITAT RESPONSABBLI	22

PROPOSTA GHAL RAKKOMANDAZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW

dwar negozjati fuq ftehim dwar l-status bejn l-Unjoni Ewropea u r-Repubblika Iżlamika tal-Mauritania dwar attivitajiet operattivi mwettqa mill-Aġenzija Ewropea ghall-Gwardja tal-Frontiera u tal-Kosta (Frontex) fir-Repubblika Iżlamika tal-Mauritania (2023/2087(INI))

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikolu 218 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE), b'mod partikolari l-Artikoli 77(2)(b) u (d), 79(2)(c) u 218(3) u (4) tiegħu,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni dwar l-Istatus tar-Rifugjati tal-1951 u l-protokoll addizzjonali tagħha,
- wara li kkunsidra r-Regolament 33 tal-Kapitolu V tal-Konvenzjoni Internazzjonali għas-Salvagħwardja tal-Hajja Umana fuq il-Baħar bit-titolu, “Sitwazzjonijiet Difficli: Obbligi u proċeduri”;
- wara li kkunsidra l-Kapitolu 4 tal-Konvenzjoni Internazzjonali dwar it-Tfittxija u s-Salvataġġ Marittimi dwar proċeduri operattivi,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tan-NU dwar il-Ligi tal-Bahar,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem,
- wara li kkunsidra l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra r-Regolament (UE) 2019/1896 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Novembru 2019 dwar il-Gwardja Ewropea tal-Frontiera u tal-Kosta u li jhassar ir-Regolamenti (UE) Nru 1052/2013 u (UE) 2016/1624¹,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tad-9 ta' Frar 2023,
- wara li kkunsidra l-pjan ta' azzjoni tal-UE għar-rotot tal-Mediterran tal-Punent u tal-Atlantiku ppreżentat mill-Kummissjoni fis-6 ta' Ĝunju 2023;
- wara li kkunsidra d-Deċiżjoni tal-Kunsill (UE) 2022/1168 tal-4 ta' Lulju 2022 li tawtorizza l-ftuħ ta' negozjati dwar ftehim dwar l-status bejn l-Unjoni Ewropea u r-Repubblika Iżlamika tal-Mauritania rigward attivitajiet operattivi mwettqa mill-Aġenzija Ewropea ghall-Gwardja tal-Frontiera u tal-Kosta fir-Repubblika Iżlamika tal-Mauritania²,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-21 ta' Dicembru 2021 bit-titolu

¹ ĠU L 295, 14.11.2019, pg. 1.

² ĠU L 181, 7.7.2022, pg. 18.

“Mudell ta’ ftehim dwar l-istatus kif imsemmi fir-Regolament (UE) 2019/1896 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta’ Novembru 2019 dwar il-Gwardja Ewropea tal-Frontiera u tal-Kosta u li jħassar ir-Regolamenti (UE) Nru 1052/2013 u (UE) 2016/1624” (COM(2021)0829),

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tieghu tad-19 ta’ Mejju 2021 dwar il-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem u l-politika esterna tal-UE dwar il-migrazzjoni³,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Grupp ta’ Hidma ta’ Skrutinju tal-Frontex tal-Kumitat għal-Libertajiet Ċibili, il-Ġustizzja u l-Intern tal-14 ta’ Lulju 2021 dwar l-investigazzjoni ta’ ġbir ta’ informazzjoni dwar il-Frontex rigward l-allegat ksur tad-drittijiet fundamentali u r-rakkomandazzjonijiet tiegħu,
  - wara li kkunsidra l-Artikoli 114(4) u 54 tar-Regoli ta’ Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat ghall-Affarijiet Barranin,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għal-Libertajiet Ċibili, il-Ġustizzja u l-Intern (A9-0358/2023),
- A. billi, skont l-Artikolu 73(3) tar-Regolament 2019/1896, f’ċirkostanzi li jeħtieġu l-iskjerament ta’ timijiet ta’ gestjoni tal-fruntieri mill-korpi permanenti għal pajjiż terz fejn il-membri tat-timijiet se jeżerċitaw setgħat eżekkutivi, għandu jkun hemm ftehim dwar l-istatus konkluż mill-Unjoni ma’ dak il-pajjiż terz abbażi tal-Artikolu 218 tat-TFUE;
- B. billi abbażi tad-Deciżjoni tal-Kunsill (UE) 2022/1168, il-Kummissjoni rċeviet awtorizzazzjoni mill-Kunsill biex tinnegozja ftehim dwar l-istatus mar-Repubblika Iżlamika tal-Mauritania f’Lulju 2022 u minn dak iż-żmien dħallet f’neqozjati mal-Gvern tal-Mauritania, bil-ħsieb li tikkonkludi ftehim dwar l-istatus dwar l-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Frontiera u tal-Kosta (Frontex) li jippermetti lill-membri tat-tim skjerati mill-Frontex biex iwettqu kompiti b’setgħat eżekkutivi fit-territorju tar-Repubblika Iżlamika tal-Mauritania abbażi ta’ pjan operazzjonali ddedikat;
- C. billi l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tad-9 ta’ Frar 2023 talbu kooperazzjoni intensifikata mal-pajjiżi ta’ origini u ta’ tranżitu, kif ukoll il-konklużjoni rapida tan-neqozjati dwar ftehimiet ta’ status ġodda u riveduti bejn l-UE u pajjiżi terzi dwar l-iskjerament tal-Frontex;
- D. billi, skont l-Artikolu 73(2) tar-Regolament 2019/1896, meta tikkoopera mal-awtoritajiet ta’ pajjiżi terzi, il-Frontex jehtiġilha taġixxi fil-qafas tal-politika ta’ azzjoni esterna tal-Unjoni, inkluż fir-rigward tal-protezzjoni tad-drittijiet fundamentali u tadd-data personali, il-principju ta’ non-refoulement, il-projbizzjoni ta’ detenżjoni arbitrarja u l-projbizzjoni ta’ tortura u trattament jew pieni inumanji jew degradanti;
- E. billi skont ir-Regolament 2019/1896, il-kooperazzjoni ma’ pajjiżi terzi hija parti importanti mill-ġestjoni integrata Ewropea tal-fruntieri; billi f’sitwazzjonijiet meta l-Kummissjoni tirrakkomanda li l-Kunsill jawtorizzaha biex tinnegozja ftehim dwar l-

³ GU C 15, 12.1.2022, pg. 70.

istatus, il-Kummissjoni għandha tivvaluta s-sitwazzjoni tad-drittijiet fundamentali rilevanti għall-oqsma koperti mill-ftehim dwar l-istatus; billi tali valutazzjoni għadha ma sarix; billi fir-rapport tiegħu tal-21 ta' Mejju 2019, il-Forum Konsultativ tal-Frontex stieden lill-Frontex twettaq valutazzjoni tal-impatt effettiva fuq id-drittijiet fundamentali qabel ma tinvolvi ruħha ma' pajjiż terz;

- F. billi l-Artikolu 218(10) tat-TFUE jobbliġa lill-Kummissjoni tinforma minnufih u bish-šiħiħ lill-Parlament matul l-istadji kollha tal-proċedura tal-konklużjoni ta' ftehim dwar l-istatus;
- G. billi skont l-Artikolu 218(11) tat-TFUE, Stat Membru, il-Parlament Ewropew, il-Kunsill jew il-Kummissjoni jistgħu jiksbu l-opinjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QGUE) dwar jekk ftehim previst huwiex kompatibbli mat-Trattati; billi meta l-opinjoni tal-QGUE tkun negattiva, il-ftehim maħsub ma jistax jidħol fis-seħħ sakemm ma jiġix emendat jew sakemm it-Trattati ma jiġux riveduti;
- H. billi ladarba jiġi konkuż, xejn ma jipprekludi lil Stat Membru, lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill jew lill-Kummissjoni milli jqisu li jkun xieraq li tinkiseb din l-opinjoni dwar il-kompatibbiltà tal-ftehim dwar l-istatus innegożjat mat-Trattati;
- I. billi l-mudell ta' ftehim dwar l-istatus imsemmi fl-Artikolu 76(1) tar-Regolament 2019/1896 għandu jservi bhala l-baži għan-negozjati tal-Kummissjoni mal-Mauritania; billi jistabbilixxi qafas għall-kooperazzjoni bejn il-Frontex u t-timijiet tagħha minn naħha waħda u l-awtoritajiet kompetenti tal-pajjiż terz ikkonċernat min-naħha l-oħra, li jistabbilixxi, fost affarijiet oħra, il-kamp ta' applikazzjoni tal-operazzjoni, ir-responsabbiltà kriminali u ċivilji, il-kompieti u s-setgħat tal-membri tat-tim u l-miżuri praktici relatati mar-rispett tad-drittijiet fundamentali; billi l-Frontex jeħtiġilha tiżgura r-rispett shiħiħ tad-drittijiet fundamentali matul dawk l-operazzjonijiet u jipprevedi mekkaniżmu għall-ilmenti;
- J. billi, skont il-mudell ta' ftehim dwar l-istatus imsemmi fl-Artikolu 76(1) tar-Regolament 2019/1896:
- Il-membri tat-tim tal-Frontex jistgħu, b'mod ġenerali, iwettqu biss kompeti u jeżerċitaw setgħat fit-territorju tal-pajjiż terz taħt struzzjonijiet minn u fil-preżenza tal-awtoritajiet tal-ġestjoni tal-fruntieri ta' dak il-pajjiż, u jeħtiġilhom jikkonformaw mal-ligjiet u r-regolamenti tal-pajjiż terz kif ukoll il-ligi applikabbi tal-Unjoni u dik internazzjonali; l-awtoritajiet tal-pajjiżi terzi jeħtiġilhom mhux biss johorġu struzzjonijiet li huma konformi mal-pjan operazzjonali lill-membri tat-tim; dan huwa l-uniku qafas operazzjonali fejn il-persunal tal-UE jopera taħt kmand ta' stat terz;
  - Il-membri tat-tim tal-Frontex igawdu l-immunità mill-ġuriżdizzjoni kriminali tal-pajjiż terz fiċ-ċirkostanzi kollha, u m'għandhomx ikunu soġġetti għal xi forma ta' arrest jew detenzjoni fil-pajjiż terz jew mill-awtoritajiet tiegħu; it-tnejħiha tal-immunità hija fid-diskrezzjoni tad-Direttur Eżekuttiv jew tal-Istat Membru ta' origini, skont l-istatus tal-membri tat-tim;
- K. billi l-Mauritania hija kemm pajjiż ta' tranżitu kif ukoll ta' destinazzjoni għall-migrazzjoni minn pajjiżi oħra tal-Afrika tal-Punent bħas-Senegal, il-Mali, il-Guinea, u l-

Guinea-Bissau; billi f'dawn l-ahħar sentejn, kien hemm żieda sostanzjali fl-ghadd ta' persuni li jivvjaġġaw tul il-kosta tal-Mauritania biex jieħdu r-rotta migratorja tal-Gżejjjer Kanarji, li rriżultat f'involviment akbar mill-UE, b'mod partikolari fuq il-ġestjoni tal-fruntieri; billi skont il-Kummissjoni Spanjola għall-Ġajjnuna għar-Rifugjati, ir-rotta mill-Mauritania hija waħda mill-aktar fatali fid-dinja, u fl-2021 kien hemm l-ogħla għadd ta' mwiet u persuni neqsin minn mindu d-data bdiet tīgħi rregistrata l-ewwel darba;

- L. billi sal-31 ta' Mejju 2023, l-Uffiċċju tal-Kummissarju Għoli tan-Nazzjonijiet Uniti għar-Rifugjati (UNHCR) irrapporta l-preżenza ta' 108 972 rifugjat u applikant għall-ażil fil-Mauritania, inkluż 84 093 rifugjat mill-Mali fil-kamp ta' Mbera;
- M. billi minkejja li ffirmsat il-Konvenzjoni tal-1951 dwar l-Istatus tar-Rifugjati, il-Protokoll tagħha tal-1967 u l-Konvenzjoni tal-1969 tal-Organizzazzjoni tal-Unità Afrikana li Tirregola Aspetti Specifiċi ta' Problemi tar-Rifugjati fl-Afrika, il-Mauritania m'għandha l-ebda sistema nazzjonali ta' ażil legali fis-seħħ; billi fin-nuqqas ta' tali sistema, l-UNHCR iwettaq registrazzjoni u jiddetermina l-istatus ta' rifugjat u attivitajiet oħra ta' protezzjoni abbaži ta' Memorandum ta' Qbil mal-awtoritajiet; billi persuni meqjusa inelegibbli għall-protezzjoni huma deportati strutturalment lejn il-fruntiera mal-Mali u mas-Senegal mill-awtoritajiet mingħajr proċedura ulterjuri; billi dan inkluda deportazzjonijiet ta' persuni li l-każijiet tagħhom ma ġewx ivvalutati mill-UNHCR, inkluża d-deportazzjoni ta' persuni meqjusa mill-awtoritajiet bħala "kandidati għal tluq bil-baħar", persuni interċettati fuq il-baħar fis-Sahara tal-Punent mill-awtoritajiet Marokkini u persuni li jirrisjedu legalment fil-pajjiż; billi čittadini tal-Afrika tal-Punent u Ċentrali ta' spiss jiġu deportati mingħajr process ġust, mingħajr ebda valutazzjoni individuali tal-istatus legali jew deċiżjonijiet formali ta' deportazzjoni;
- N. billi l-qafas legali attwali tal-Mauritania ma jippermettix protezzjoni effettiva tan-nisa u t-tfal, jew tal-persuni LGBTIQ+; billi attivitā omosesswali hija meqjusa illegali skont il-ligi kriminali tal-Mauritania u għadha reat kriminali punibbli bil-mewt;
- O. billi r-rifugjati, l-applikanti għall-ażil u l-migrant fil-Mauritania kontinwament jiffacċċaw ksur sistemiku u serju tad-drittijiet tal-bniedem u trattament hażin bħal refoulement, arresti arbitrarji u detenzjoni, vjolenza (ibbażata fuq il-ġeneru), inkluzi każijiet ta' tortura, sfruttament, kundizzjonijiet ta' detenzjoni abbużi, estorsjoni u serq, u tkeċċijiet kollettivi abbużi lejn is-Senegal u l-Mali; billi l-persuni mhumiex ivvalutati fir-rigward tan-nazzjonali u l-vulnerabbiltà tagħhom; billi l-UNHCR ma jidhix li qed iwettaq żjarrat regolari f'punti ta' kontroll tul il-fruntiera, f'postijiet ta' żbark wara interċettazzjonijiet fuq il-baħar jew f'postijiet ta' detenzjoni biex tīgħi identifikata kwalunkwe ħtiega ta' protezzjoni; billi l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà civili jidhru li ma jithallewx jagħmlu dan; billi l-implementazzjoni tal-legiżlazzjoni kontra t-traffikar wasslet għall-kriminalizzazzjoni ta' każijiet ta' migranti;
- P. billi l-Mauritania abolixxiet formalment l-iskjavitù biss fl-1981 permezz tal-adozzjoni tal-Ligi 2015-031, u kienet l-ahħar pajjiż fid-dinja li għamel dan; billi l-iskjavitù ilha kriminalizzata biss mill-2015; billi fl-2022, ir-Rapporteur Specjalist tan-NU fir-rigward tal-forom kontemporanji ta' skjavitù kkonkluda fl-2022 li l-pajjiż kien ha passi sinifikanti iż-żda li l-ezistenza kontinwa ta' skjavitù u prattiki simili għall-iskjavitù, inkluż xogħol furzat, baqgħu ta' thassib u għandhom impatt kemm fuq il-migrant kif

ukoll fuq iċ-ċittadini tal-Mauritania;

- Q. billi l-Mauritania ma abolixxietx il-piena tal-mewt, minkejja moratorju *de facto* mill-1987; billi d-detenuți barranin li jiffacċċaw il-piena tal-mewt rarament ikollhom aċċess għal assistenza legali jew traduttur kompetenti;
- R. billi l-awtoritajiet tal-Mauritania kienu qed jirċievu appoġġ bilaterali għall-ġestjoni tal-fruntieri mill-awtoritajiet Spanjoli sa mill-2006 f'kapacità konsultattiva biss, inkluż permezz tal-iskjerament fiziku tal-Guardia Civil; billi l-ftehim dwar l-istatus tal-Frontex, għall-ewwel darba, jippermetti lil attur mhux tal-Mauritania ježerċita setgħat eżekutivi fil-fruntiera tal-pajjiż permezz tal-membri tat-tim skjerati tiegħu;
- S. billi l-Frontex, permezz tal-Operazzjoni HERA, wettqet ukoll operazzjonijiet kongunti okkażjonali bejn l-2006 u l-2018 fil-Mauritania; billi din il-kooperazzjoni ma ġietx evalwata f'termini tal-impatt tagħha fuq il-protezzjoni u r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem tal-migranti fil-Mauritania; billi fl-20 ta' Settembru 2022, il-Frontex fethet cellola tal-analizi tar-riskju f'Nouakchott fil-kuntest tal-Komunità ta' Intelligence bejn l-Afrika u l-Frontex; billi tmien ċelloli tal-analizi tar-riskju bħalissa huma parti min-network tal-Komunità ta' Intelligence bejn l-Afrika u l-Frontex, bir-rwol tal-ġbir u l-analizi tad-data dwar il-kriminalità transfruntiera u l-appoġġ għall-awtoritajiet involuti fil-ġestjoni tal-fruntieri;
1. Jirrikonoxxi li l-iskjerament tal-Frontex fil-Mauritania, f'konformità mal-acquis tal-UE, għandu l-potenzjal li jkollu effett pozittiv fuq ir-rispett għad-drittijiet fundamentali; jesprimi t-thassib serju tiegħu dwar is-sitwazzjoni tad-drittijiet fundamentali fil-Mauritania, specjalment għall-migranti u r-rifugjati, u jqis li l-konklużjoni possibbli tal-ftehim dwar l-istatus bejn l-UE u l-Mauritania li jipprevedi l-eżerċitar tas-setgħat eżekutivi minn Frontex fil-Mauritania jkun jinvolvi riskju għoli ta' ksur tad-drittijiet fundamentali u tal-obbligli ta' protezzjoni internazzjonali li huwa ta' natura serja u x'aktarx jippersisti;
  2. Ifakkar fl-obbligu legali tal-Frontex li tikkonforma mad-dritt tal-UE biex tiżgura li d-drittijiet fundamentali jiġu rispettati bis-sħiħ matul l-operazzjonijiet u jqis li ftiehim possibbli dwar l-istatus li jippermetti lill-membri tat-tim skjerati mill-Frontex iwettqu kompiti b'setgħat eżekutivi fl-ambitu ta' pjan operazzjonali ddedikat irid ikun fihi il-garanziji u l-miżuri ta' mitigazzjoni meħtieġa biex jiġi rrispettati d-dritt u l-principji tal-UE u internazzjonali, u l-protezzjoni tad-drittijiet fundamentali, f'konformità mar-Regolament 2019/1896;
  3. Jesprimi t-thassib tiegħu dwar il-fatt li r-rotta mill-Mauritania hija waħda mill-aktar fatali fid-dinja u li fl-2021 kien hemm l-ogħla għadd ta' mwiet u persuni neqsin minn mindu d-data bdiet tiġi rregistrata l-ewwel darba;
  4. Huwa mħasseb dwar l-impatt potenzjali ta' ftiehim dwar l-istatus fuq il-libertà ta' moviment fl-Afrika tal-Punent, b'mod partikolari fil-Mauritania, u fuq il-Protokoll tal-Komunità Ekonomika tal-Istati tal-Afrika tal-Punent fir-rigward ta' moviment liberu ta' persuni, residenza u stabbiliment;
  5. Iqis li d-dispozizzjonijiet tal-mudell ta' ftiehim dwar l-istatus iridu jittejbu sabiex jindirizzaw b'mod xieraq it-thassib serju msemmi hawn fuq li jista' jwassal għal lakuni

severi fl-obbligu ta' rendikont f'każ ta' ksur tad-drittijiet fundamentali;

6. Iheġġeg bil-qawwa lill-Kummissjoni u lill-Frontex jadottaw il-miżuri li ġejjin mingħajr aktar dewmien, jekk xi darba jkomplu in-negozjati għal ftehim dwar l-istatus.

6.1 Il-Kummissjoni Ewropea

- a. tinkludi salvagwardji espliċiti li jippermettu lill-ufficjali skjerati ma jqisux ordnijiet maħruġa mill-awtoritajiet tal-Mauritania li jikkontradixxu l-obbligi tad-drittijiet fundamentali tal-Frontex li joħorġu mid-dritt tal-UE u dak internazzjonali;
- b. toqgħod lura milli tinkludi dispożizzjonijiet specifiċi li jippermettu li l-ftehim jiġi applikat b'mod proviżorju qabel ma l-Parlament Ewropew jivvaluta jekk jagħtix il-kunsens tiegħu għalih;
- c. tiżgura li l-personal tal-Frontex li jingħata immunità għall-attivitajiet tiegħu fil-Mauritania jrid ikompli jinżamm responsabbi skont il-ligħiġiet tal-UE jew tal-Istati Membri sabiex tiġi ggarantita ċ-ċertezza legali, jiġu adottati linji gwida, f'kooperazzjoni mad-Direttur Eżekuttiv tal-Frontex, dwar it-tnejħija tal-immunità għall-personal stazzjonat, inkluži specifikazzjonijiet dwar kif se jiġu indirizzati t-talbiet mill-awtoritajiet ta' paxiżi terzi, kif ukoll jiġi stabbilit rwol b'saħħtu għall-Ufficijal għad-Drittijiet Fundamentali (FRO);
- d. tiżgura biżżejjed mekkaniżmi interni u esterni aċċessibbli għal individwi mhux mill-UE u tiżgura li l-Frontex tiżviluppa mekkaniżmi biex tircievi ilmenti fl-ewwel istanza, f'konformità mar-rakkomandazzjonijiet tal-Ombudsman tal-UE;
- e. tinkludi linji gwida ċari u, jekk jitqies meħtieġ, miżuri ta' mitigazzjoni dwar il-ġlieda kontra l-korruzzjoni f'oqsma identifikati ta' kooperazzjoni bejn l-ufficjali tal-Frontex u l-awtoritajiet u l-forzi tas-sigurtà tal-Mauritania, kif ukoll salvagwardji biex jiġi evitat l-użu hażin tal-appoġġ materjali tal-UE;
- f. b'mod parallel man-negozjati dwar il-ftehim dwar l-istatus, tipprovdi appoġġ u riżorsi biex tassisti lill-awtoritajiet tal-Mauritania fl-iżvilupp ta' sistema legali komprensiva tal-ażil, ibbażata fuq id-drittijiet fundamentali u f'konformità mal-linji gwida u l-prattiki tal-UNHCR, inkluž appoġġ addizzjonali għall-bini tal-kapaċitā lill-istituzzjonijiet nazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem u lill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà civili tal-Mauritania li jiffukaw fuq id-drittijiet tal-bniedem; tiżgura li kwalunkwe skjerament potenzjali futur tal-Frontex isir f'kuntest legali meta l-aċċess għall-proċeduri ta' protezzjoni internazzjonali għall-persuni fil-bżonn, inkluž l-aċċess għall-informazzjoni, l-assistenza legali, is-servizzi ta' interpretazzjoni u l-appoġġ meħtieġ, jistgħu jiġi eżerċitati b'mod effettiv, u meta l-indipendenza tal-istituzzjonijiet ġudizzjarji u tad-drittijiet tal-bniedem ikunu għarantiti;
- g. tinkludi dispożizzjonijiet u garanziji dwar il-protezzjoni adegwata tad-drittijiet tal-bniedem fil-ftehim dwar l-istatus sabiex jiġi żgurat li l-awtoritajiet tal-Mauritania jirrispettaw id-drittijiet fundamentali waqt l-operazzjonijiet, inkluž waqt il-monitoraġġ tal-konformità, kif ukoll għażiex sodi li se jiżguraw ir-responsabbiltà

f'każ ta' ksur; tiżgura li l-awtoritajiet tal-Mauritania jistabbilixxu mekkaniżmu tal-ilmenti indipendent u effettiv, f'konformità mal-mekkaniżmu tal-ilmenti stabilit mill-Frontex f'konformità mal-Artikolu 111 tar-Regolament 2019/1896;

- h. tirrispetta, f'kull ħin, l-ogħla standards tal-liġi dwar id-drittijiet tal-bniedem matul in-negożjati u l-implimentazzjoni tal-ftehimiet dwar l-istatus u tiżgura l-konformità mal-ftehimiet tal-konvenzjonijiet rilevanti kollha, u l-istandardi relatati mad-drittijiet tal-bniedem li l-UE hija marbuta legalment magħhom;
- i. iżżomm lill-Parlament Ewropew infurmat b'mod shiħ u regolari dwar il-passi kollha tal-process tan-negożjati, f'konformità mal-Artikolu 218(10) tat-TFUE, u, b'mod ġenerali, tinforma lill-Parlament Ewropew qabel ma tiftaħ negożjati ma' pajjiżi terzi dwar ftelim dwar l-istatus;
- j. fil-każ li l-ftehim dwar l-istatus jiġi konkluż, tiżgura u tikkondivid evalwazzjoni perjodika tal-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tagħha u tal-attivitajiet operazzjonali kongunti, b'enfasi fuq l-impatt fuq id-drittijiet fundamentali, u tinkludi mekkaniżmu adegwat ta' monitoraġġ tad-drittijiet fundamentali għall-attivitajiet tal-Frontex;
- k. b'mod parallel mal-implimentazzjoni tal-ftehim dwar l-istatus, tiprovd taħriġ dwar id-drittijiet fundamentali lill-awtoritajiet rilevanti tal-Mauritania bħala komponent ewljeni tal-operazzjonijiet eżekuttivi fil-pajjiż, inkluż dwar l-obbligi ta' tfittija u salvataġġ u dwar id-drittijiet ta' dawk ikkonċernati, inkluži appelli għall-ilmenti;
- l. tagħti kwalunkwe appoġġ materjali lill-awtoritajiet tal-fruntieri tal-Mauritania kundizzjonali fuq ir-rispett shiħ tad-drittijiet fundamentali u tiżgura li l-monitoraġġ jitwettaq;
- m. f'konformità mal-approċċ tal-FRO tal-Frontex meta tniedi operazzjonijiet fit-territorju ta' pajjiż terz u f'kooperazzjoni mal-FRO, twettaq valutazzjonijiet tal-impatt *ex ante* fuq id-drittijiet fundamentali li huma rilevanti għall-oqsma marbuta mal-iskjerament potenzjali tal-Frontex qabel ma tidhol f'negożjati ma' pajjiżi terzi dwar il-konklużjoni ta' ftelimiet dwar l-istatus sabiex tkun tista' tikkunsidra biss-shiħ l-impatt tal-kooperazzjoni potenzjali u tinnegozja dwar is-salvagħwardji meħtieġa, f'konformità mal-Premessa 88 tar-Regolament 2019/1896; tagħmel din il-valutazzjoni tal-impatt, liema valutazzjoni l-Parlament jiddispjaċi jgħid li għadha ma saritx, disponibbli għall-pubbliku jew tal-anqas tikkondividha mal-koleġizlaturi;

6.2 Il-Frontex

- a. tiżgura konsultazzjoni effettiva, proattiva u f'waqtha mal-FRO meta tiddeċiedi jekk għandhiex tniedi operazzjoni kongunta fil-Mauritania, f'konformità mar-rekwiziti tar-Regolament 2019/1896;
- b. tinvolvi lill-Forum Konsultattiv tal-Frontex dwar l-iżviluppi relatati mal-ftehim dwar l-istatus, f'konformità mal-Artikolu 108 tar-Regolament 2019/1896, u tikkonsulta miegħu, f'konformità mal-metodi ta' hidma u l-mandat tiegħu, inkluż

dwar l-organizzazzjoni possibbli ta' żjara fuq il-post fil-Mauritania;

- c. tiżgura li kwalunkwe pjan operattiv li jistabbilixxi operazzjonijiet fit-territorju tal-Mauritania għandu:
  - i. jistabbilixxi mekkaniżmu robust u formali biex jiġu indirizzati l-ilmenti mal-Frontex jew mal-awtoritajiet tal-Mauritania rilevanti għal azzjonijiet jew għal nuqqas ta' azzjoni ta' persunal skjerat jew ospitanti fil-pajjiż, f'konformità mal-Artikolu 111 tar-Regolament 2019/1896, jinkludi dispożizzjonijiet čari dwar ghodod ta' segwitu u ta' infurzar wara li jiġu ppreżentati l-ilmenti, u filwaqt li tikkomunika b'mod čar dwar dan is-segwitu;
  - ii. isegwi, f'kooperazzjoni mal-awtoritajiet tal-Mauritania, preženza tal-Frontex f'żoni kritici fejn x'aktarx li jseħħ l-arrest tal-migrant, jew il-vjolenza jew it-trattament degradanti fil-konfront tagħhom, u jiżgura li l-FRO u l-Osservaturi tad-Drittijiet Fundamentali jkollhom aċċess shiħ għaż-żona operazzjonali, f'konformità mal-proċedura operattiva standard tal-FRO, sabiex ikun permess mekkaniżmu indipendenti li jissorvelja u jevalwa l-attivitàajiet tal-Frontex fil-Mauritania, filwaqt li jiżgura impenji čari għat-trasparenza u għall-kondiżjoni tal-informazzjoni tal-attivitàajiet tal-Frontex;
  - iii. jiżgura li l-ġbir u l-analiżi ta' kwalunkwe data personali jkunu konformi biss-ħiġi mar-Regolament (UE) 2018/1725⁴ u jirrispettaw id-drittijiet fundamentali;
  - iv. jaħdem mill-qrib mal-UNHCR waqt operazzjonijiet fil-Mauritania sabiex jiġi garantit id-dritt għall-ażil;
  - v. jiżgura dispożizzjonijiet dwar it-taħriġ għall-persunal tal-Frontex skjerat fil-Mauritania dwar is-sitwazzjoni reġjonali u tal-Mauritania f'dak li jikkonċerna d-drittijiet tal-bniedem u l-qafas legali;
- d. tiżgura konformità mar-regoli tal-Frontex dwar it-tnejħija obbligatorja tal-immunità għall-persunal skjerat, inkluzi spċifikazzjonijiet dwar kif it-talbiet mill-awtoritajiet tal-Mauritania se jiġu trattati, kif ukoll dawk li jinkorporaw rwol b'saħħtu għall-FRO; tagħmel l-iskjerament ta' ufficjali permanenti tal-korp kundizzjonali fuq dawn il-linji gwida;
- e. tesplora u, fejn possibbli, tistabbilixxi mekkaniżmi għal persuni potenzjalment affettwati mill-azzjonijiet tal-Frontex fit-territorju tal-Mauritania biex ifittxu rimedju b'mod effettiv permezz ta' korpi esterni;
- f. tiffirma Memorandum ta' Qbil mal-Mauritania sabiex tallinja l-mekkaniżmi tal-

---

⁴ Ir-Regolament (UE) 2018/1725 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2018 dwar il-protezzjoni ta' persuni fizċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet, korpi, ufficċċi u aġenċiji tal-Unjoni u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 u d-Deciżjoni Nru 1247/2002/KE (GU L 295, 21.11.2018, p. 39).

ilmenti;

- g. fil-każ tal-iffirmar tal-ftehim dwar l-status u l-istabbiliment ta' pjan operazzjonali, tiżgura li l-FRO jiskjera b'mod permanenti Monitoraġġ tad-Drittijiet Fundamentali biex jiġi jissorvelja l-operazzjonijiet fil-Mauritania u jidmonitorja l-kooperazzjoni fir-rigward tad-drittijiet fundamentali, f'konformità mar-Regolament 2019/1896;
- h. tinkludi linji gwida specjalisti għall-ipproċessar ta' applikazzjonijiet għall-ażil minn migranti vulnerabbi, b'mod partikolari t-tfal, il-minorenni mhux akkumpanjati, in-nisa, il-persuni LGBTQI+ u l-membri tal-komunitajiet li jiffacċċjaw vjolenza mmirata jew prosekuzzjoni diskriminatoreja fil-pajjiż ta' oriġini tagħhom;
- i. theggieg konsultazzjoni, djalogu u involviment sinifikanti mal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà civili u l-partijiet ikkonċernati rilevanti matul l-ippjanar, l-implimentazzjoni u l-evalwazzjoni tal-operazzjonijiet tagħha fil-Mauritania, inkluż it-tixrid tal-informazzjoni;
- j. twettaq evalwazzonijiet perjodiċi ta' operazzjonijiet konġunti f'pajjiżi terzi, inkluż fil-Mauritania, b'enfasi fuq id-drittijiet fundamentali, tikkondividihom mal-Parlament Ewropew u mal-Kunsill u tagħmilhom disponibbli għall-pubbliku;

7. Jenfasizza r-responsabbiltà tal-Frontex li tindirizza kwalunkwe ksur tad-drittijiet tal-bniedem mill-persunal tagħha fil-Mauritania, f'konformità mal-proċeduri eżistenti, u tiżgura l-obbligu ta' rendikont; ifakkar li ksur ta' natura serja jew li x'aktarx jiopersisti huwa kawża biex tiġi ddubitata l-preżenza tal-persunal tal-Frontex u għandu jwassal għal evalwazzjoni mill-ġdid jew sospensjoni tal-iskjerament tal-Frontex fil-Mauritania, f'konformità mal-Artikolu 46(4) tar-Regolament 2019/1896 u l-Artikolu 18 tal-mudell tal-ftehim dwar l-status; jistieden lill-Frontex tiddenunzja kwalunkwe azzjoni bħal din sabiex tiġi evitata kull kompliċità fil-ksur tad-drittijiet tal-bniedem mill-forzi tas-sigurta tal-Mauritania u tikkoopera mal-awtoritatijiet rilevanti biex tiżgura investigazzjoni fil-pront u imparzjali ta' kwalunkwe allegat abbuż tad-drittijiet tal-bniedem;

◦

◦ ◦

8. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex tgħaddi din ir-rakkmandazzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Frontiera u tal-Kosta, lill-Uffiċċjal għad-Drittijiet Fundamentali tagħha, lill-Gvern tal-Mauritania u lill-firmatarji tal-Ftehim ta' Cotonou bejn l-Unjoni Ewropea u lill-grupp ta' paxiżi Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku.

NOTA SPJEGATTIVA

Id-dħul fis-seħħ tar-Regolament 2019/1896 (ir-Regolament) wessa' b'mod sinifikanti l-mandat tal-Aġenzija Ewropea ghall-Gwardja tal-Frontiera u tal-Kosta (Frontex), inkluži l-possibbiltajiet tagħha li taħdem f'pajjizi terzi. Ir-Regolament jagħti mandat lill-Aġenzija bil-possibbiltà ta' skjerament ta' persunal għal attivitajiet operattivi fit-territorju ta' pajjiż terz li ma jaqsam l-ebda fruntiera komuni ma' Stat Membru tal-UE, sal-punt meħtieg għat-twettiq tal-kompli tiegħu li huma definiti fil-Regolament.

Sabiex jiġi stabbilit il-qafas legali biex jitwettqu kompli eżekkutti fit-territorju ta' pajjiż terz, hija meħtiega l-konklużjoni tal-hekk imsejjah Ftehim dwar l-Istatus. Dan jikkonċerna ftehim internazzjonali bejn l-UE u l-pajjiż terz abbażi tal-Artikolu 218 tat-TFUE. Proceduralment, il-Kunsill jagħti mandat lill-Kummissjoni Ewropea biex tinnegozja tali ftehim f'isem l-UE, filwaqt li din tal-ahħar hija obbligata skont dan l-artikolu li żżomm lill-Parlament Ewropew infurmat b'mod shih u immedjat fl-istadji kollha tal-proċedura. Kif imnaqqax fl-Artikolu 54(5) tar-Regolament (UE) 2019/1896, il-Kummissjoni Ewropea se tinnegozja fuq il-baži tal-hekk imsejjah “ftehim dwar l-istatus mudell”, stabbilit fil-komunikazzjoni COM(2021)829. Meta n-negożjati jiġu konklużi, il-Parlament Ewropew għandu jintalab jivvota fuq il-ftehim kif innegozjat u jagħti l-kunsens tiegħu qabel ma jkun jista' jidhol fis-seħħ.

Fl-4 ta' Lulju, id-Deċiżjoni tal-Kunsill (UE) 2022/1168 awtorizzat lill-Kummissjoni biex tinnegozja Ftehim dwar l-Istatus mar-Repubblika Iżlamika tal-Mauritania dwar attivitajiet operazzjonali mwettqa mill-Frontex fit-territorju tal-Mauritania. Din id-deċiżjoni kienet akkumpanjata mid-direttiva ta' negozjar, li fiha l-Kunsill esprima li ma ra l-ebda raġuni specifika biex jidderoga mill-mudell ta' Ftehim dwar l-Istatus, u l-Kummissjoni għalhekk għandha timmira li tippreserva l-essenza tagħha matul in-negożjati. Ittieħdet deċiżjoni simultanja biex jitniedu negożjati mar-Repubblika tas-Senegal.

Fid-9 ta' Frar 2023, il-Kunsill issottolinja l-appoġġ politiku tiegħu għall-isforz ta' esternalizzazzjoni tal-azzjoni tal-Frontex billi ġeġġeg għall-konklużjoni rapida tan-negożjati dwar Ftehimiet ta' Status ġoddha u riveduti fil-konklużjonijiet tiegħu, inkluż mas-Senegal u l-Mauritania.

Il-Ftehim dwar l-Istatus potenzjali mal-Mauritania jagħti mandat lill-Frontex għall-ewwel darba fl-eżistenza tagħha biex twettaq mandat eżekkutti fit-territorju ta' pajjiż terz li ma jkunx fruntiera ma' Stat Membru tal-UE, u lanqas li jinsab ġeografiċament fl-Ewropa. Dan il-pass ikollu implikazzjonijiet fundamentalment differenti meta mqabbla mal-azzjonijiet imwettqa taħbi il-Ftehimiet dwar l-Istatus attwali.

Il-pajjiżi firmatarji attwali tal-Ftehimiet dwar l-Istatus tal-Frontex jikkondividu l-ambizzjoni li jsiru parti mill-UE fuq medda qasira ta' żmien, li jfisser li huma fil-proċess li jallinjaw l-oqfsa legali tagħhom mal-acquis tal-UE – inkluż dwar id-drittijiet fundamentali. Barra minn hekk, kollha huma partijiet fil-Kunsill tal-Ewropa, u għalhekk huma marbuta mal-Konvenzjoni Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem. Kuntrarju għall-Mauritania, dawn il-pajjiżi huma marbuta b'oqfsa li jgħinu biex jissal vagwardjaw l-istandardi tad-drittijiet fundamentali tal-UE sa' certu punt.

Fid-dawl tal-implikazzjonijiet sinifikanti u l-preċedent maħluqa bil-konklużjoni ta' Ftehim

dwar l-Istatus tal-Frontex ma' pажjiż terz mhux Ewropew, il-Parlament Ewropew iddeċieda li jibda proċedura aktar estensiva matul il-proċess ta' negozjar tal-Ftehim dwar l-Istatus, minbarra l-proċedura pjuttost limitata ta' kunsens. Il-Kumitat għal-Libertajiet Ċivil, il-Ġustizzja u l-Intern – li huwa responsabbi għall-iskrutinju tal-Frontex – ha d-deċiżjoni li jfassal dan ir-rapport fuq inizjattiva propria, digħi matul l-istadju tan-negozjati, bil-ħsieb li jipprovd i-rakkmandazzjonijiet lill-Kummissjoni rigward il-proċess tan-negozjati. Il-Kumitat tad-Drittijiet tal-Bniedem (DROI) se johrog opinjoni dwar ir-rapport, minħabba n-natura esterna tal-Ftehim dwar l-Istatus u d-dimensjoni tad-drittijiet tal-bniedem.

B'mod proċedurali, ir-Rapporteur sejħet żewġ laqgħat ta' Shadow Rapporteur, li fihom il-partijiet ikkonċernati ewlenin gew mistiedna jippreżentaw il-fehmiet tagħhom dwar il-kwistjoni. Fl-ewwel laqgħa, ħadu sehem il-Kummissjoni Ewropea – bħala l-entità tan-negozjar – kif ukoll żewġ riċerkaturi b'kompetenza fid-drittijiet tal-bniedem u l-ligi internazzjonali. Waqt it-tieni laqgħa, ħadu sehem id-Direttur Eżekuttiv tal-Frontex, u rappreżtant mill-Uffiċjal għad-Drittijiet Fundamentali. L-awtoritajiet tal-Mauritania gew mistiedna wkoll, iżda ma pparteċipawx.

Požizzjoni u sejbiet tar-Rapporteur

L-abbozz tar-rapport jiddeskrivi diversi aspetti tal-mudell tal-Ftehim dwar l-Istatus li potenzjalment jistgħu joħolqu lakuni fir-responsabbiltà fil-każž ta' konklużjoni mal-Mauritania fuq din il-baži. Ir-Rapporteur hija tal-opinjoni li d-dispożizzjonijiet relatati mal-immunità fil-mudell ta' ftehim huma wiesha żżejjed, u joħolqu riskju sinifikanti li titrawwem l-impunità. Il-fatt li membri tal-korp permanenti ma jistgħux jiġu pprocessati fl-istati membri tad-domiċilju tagħhom huwa element addizzjonali li jikkontribwixxi għall-impunità. Filwaqt li d-Direttur Eżekuttiv ikollu l-possibbiltà li jneħħi l-immunità tal-personal individuali skont il-mudell ta' ftehim dwar l-Istatus, ir-Rapporteur temmen li din il-proċedura mhijiex adegwata bħala sostitut għall-prosekuzzjoni ġudizzjarja, peress li din il-proċedura għandha titwettaq minn korp indipendenti u estern biex tissalvagwardja l-imparzjalità u n-newtralità tal-proċedimenti.

Barra minn hekk, ir-Rapporteur hija tal-opinjoni li l-immunità essenzjalment għandha tingħata biss bl-akbar kawtela u proporzjonalità, meta jitqiesu l-implikazzjonijiet kbar tagħha għas-sovranità ta' pажjiż u l-possibbiltajiet għal dan il-pajjiż li jżomm lill-individwi responsabbi għal azzjonijiet imwettqa fit-territorju tiegħu. Ir-Rapporteur tqis li l-immunità mhix meħtiega u hija sproporzjonata meta jiġu biex jitwettqu kompiti ta' gestjoni tal-fruntieri. Il-fatt li l-mudell ta' ftehim jipprevedi li l-uffiċjali jgorru l-armi tas-servizz u jużaw il-forza jenfasizza l-importanza li jiġi żgurati mekkaniżmi sodi ta' responsabbiltà.

Barra minn hekk, il-mudell ta' ftehim jipprevedi struttura ta' kmand li fiha l-uffiċjali tal-Mauritania se jagħtu struzzjonijiet lill-personal skjerat tal-Frontex. Dan joħloq vojt legali li jqajjem l-inċerzezza fir-rigward tar-responsabbiltà legali tal-Aġenzija għall-azzjonijiet imwettqa mill-personal tagħha taħt operazzjonijiet konġunti, peress li l-Aġenzija ma teżerċitax kontroll effettiv fuq membri tal-personal skjerati. Dan huwa partikolarmen problematiku meta wieħed iqis l-oqfsa legali differenti li l-awtoritajiet tal-Mauritania u l-Frontex huma marbuta bihom. Ir-Rapporteur tqis li din il-kwistjoni ma għietx indirizzata biżżejjed mill-Kummissjoni u l-Frontex matul il-proċedura.

Nuqqas ieħor tal-mudell ta' ftehim huwa relatażżi mal-possibbiltajiet esterni limitati biex

jitressqu lmenti, specjalment peress li ċittadini mhux tal-UE m'għandhomx il-possibbiltà li jressqu lmenti lill-Ombudsman tal-UE, u l-ġuriżdizzjoni limitata tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QGUE) fuq azzjoni esterna. Konsegwentement, l-Aġenzija u l-Kummissjoni jesploraw kif jespandu dawn il-possibbiltajiet, possibilment bl-involviment tal-Aġenzija għad-Drittijiet Fundamentali (FRA) u l-Ombudsman tal-UE.

F'dak l-isfond, ir-Rapporteur tirrakkomanda li l-Kummissjoni Ewropea tindirizza b'mod serju n-nuqqasijiet imsemmija qabel matul in-negożjati qabel ma tfitħex il-kunsens tal-Parlament Ewropew għall-Ftehim dwar l-Istatus. Barra minn hekk, ir-Rapporteur tirrakkomanda lill-Kummissjoni biex twettaq valutazzjoni tal-impatt tad-drittijiet fundamentali *ex ante* mingħajr aktar dewmien, sabiex tqis is-sejbiet ta' din il-valutazzjoni. Dan għandu jkun segwit minn monitoraġġ indipendenti mill-Kummissjoni fil-każ tal-kooperazzjoni attwali fuq il-baži tal-Ftehim dwar l-Istatus, f'konformità mar-rakkmandazzjoni tal-Parlament fir-rappor tiegħu dwar “il-ħarsien tad-drittijiet tal-bniedem u l-politika barranija tal-UE dwar il-migrazzjoni”, kif adottat f'Mejju 2021.

Minbarra n-nuqqasijiet legali, ir-Rapporteur identifikat li s-sitwazzjoni tad-drittijiet fundamentali fil-Mauritania hija ta' thassib fil-każ ta' skjerament tal-Frontex fit-territorju tagħha. Fin-nuqqas ta' sistema legali tal-ażil, il-Kummissarju Għoli tan-Nazzjonijiet Uniti għar-Rifugjati (UNHCR) jiddetermina l-eleġibbiltà għall-ażil. Madankollu, individwi mhux meqjusa bħala eleġibbli għall-ażil jiġu deportati lejn il-Mali u s-Senegal mill-awtoritajiet mingħajr proċedura ulterjuri. Barra minn hekk, hemm problemi prattiċi relatati mal-aċċess tal-UNHCR għal persuni maqbuda, li johloq riskju li persuni li jeħtieġ proteżżjoni jiġu deportati. Il-migrant u r-rifugjati jkomplu jiffacċċejaw għadd ta' kwistjonijiet oħra, relatati ma' ksur serju tad-drittijiet tal-bniedem u trattament hażin bħal refoulement, arresti arbitrarji, tortura, detenżjoni, vjolenza (ibbażata fuq il-ġeneru), sfruttament u l-applikazzjoni ta' pieni mogħtija mix-Xarija li huma illegali fl-UE. L-operazzjonijiet tal-Frontex fil-Mauritania, u taħt l-istrutturi ta' kmand tal-awtoritajiet tal-Mauritania għalhekk joholqu riskju sinifikanti li l-persunal skjerat jiġi implikat f'dan il-ksur.

Ir-Rapporteur tirrakkomanda li l-Frontex tikkunsidra bir-reqqa r-rakkmandazzjoni jiet tal-Parlament u tikkoopera mill-qrib mal-FRO biex tindirizza l-kwistjonijiet identifikati fir-rappor u tiżgura li tikkonforma mal-obbligi tagħha relatati mad-drittijiet fundamentali. Ir-Rapporteur tistieden ukoll bil-qawwa lill-Aġenzija u lill-FRO biex jivvalutaw serjament il-fattibbiltà tat-twettiq ta' mandat eżekkutiv mill-Frontex fit-territorju tal-Mauritania filwaqt li tissodisfa bis-shiħ l-obbligi tagħha tad-drittijiet fundamentali minquxa mil-ligi tal-Unjoni.

21.9.2023

OPINJONI TAL-KUMITAT GHALL-AFFARIJET BARRANIN

għall-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern

dwar in-negożjati li għaddejjin rigward ftehim dwar l-istatus tal-attivitajiet operazzjonali mwettqa mill-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Frontiera u tal-Kosta (Frontex) fil-Mauritania

(2023/2087(INI))

Rapporteur għal opinjoni: Jan-Christoph Oetjen

SUĞGERIMENTI

Il-Kumitat għall-Affarijiet Barranin jistieden lill-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern, bħala l-kumitat responsabbi, biex jinkorpora s-suġġerimenti li ġejjin fil-mozzjoni għal riżoluzzjoni tiegħu:

1. Jirrikonoxxi n-negożjati li għaddejjin bejn l-UE u l-Mauritania dwar l-istabbiliment ta' ftehim dwar l-istatus li jiipprevedi l-iskjerament tal-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Frontiera u tal-Kosta (Frontex) fil-Mauritania; jinnota li ftehim dwar l-istatus jista' jiġi stabbilit biss bil-kundizzjoni li jaderixxi strettament, inkluż matul l-operazzjonijiet, mal-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem u d-data personali, mal-principju ta' non-refoulement, mal-projbizzjoni tad-detenzjoni arbitrarja u mal-projbizzjoni tat-tortura u t-trattament jew kastig inuman jew degradanti, kif minqux fl-Artikolu 73(2) tar-Regolament (UE) 2019/1896¹; jinsisti fuq l-inklużjoni ta' klawżola čara dwar id-drittijiet tal-bniedem u garanziji ta' obbligu ta' rendikont fil-Mauritania u r-rappurtar tal-ksur tad-drittijiet tal-bniedem mill-Frontex marbut mal-attivitajiet kollha tagħha rigward il-migrazzjoni u l-ażiż fil-Mauritania;
2. Jitlob li fil-missionijiet kollha tal-Frontex jiġi inkluż mekkaniżmu adegwat ta' monitoraġġ tad-drittijiet tal-bniedem għall-attivitajiet tiegħu billi Osservaturi tad-Drittijiet Fundamentali tal-Frontex jintbagħtu f'pajjiżi terzi u permezz ta' impenji čari għat-trasparenza u l-kondiviżjoni tal-informazzjoni rigward l-attivitajiet tal-Frontex;
3. Jistieden lill-Kummissjoni twettaq valutazzjoni bir-reqqa u indipendenti tas-sitwazzjoni tad-drittijiet tal-bniedem fil-Mauritania fir-rigward tat-trattament tal-migrant u r-rifugjati u l-oqsma rilevanti koperti mill-ftehim dwar l-istatus qabel ma tikkonkludi n-negożjati mal-Mauritania, sabiex tkun tista' tikkunsidra bis-shiħħ l-impatt tal-kooperazzjoni potenzjali u tinnegozja s-salvagwardji meħtieġa, u tinforma lill-

¹ Ir-Regolament (UE) 2019/1896 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Novembru 2019 dwar il-Gwardja Ewropea tal-Frontiera u tal-Kosta u li jhassar ir-Regolamenti (UE) Nru 1052/2013 u (UE) 2016/1624. ĜU L 295, 14 11 2019, p. 1.

Parlament mingħajr dewmien;

4. Jissottolinja li t-tnedija tal-attivitajiet operazzjonali tal-Frontex skont ftehim dwar l-istatus għandha tirrispetta, tippromwovi u ssaħħah kompletament id-drittijiet tal-bniedem u l-valuri tal-UE, inkluż fir-rigward tal-protezzjoni tad-data personali, il-prinċipju ta' non-refoulement, il-projbizzjoni tad-detenzjoni arbitrarja u l-projbizzjoni tat-tortura u t-trattament jew kastig inuman jew degradanti; iqis li kwalunkwe ftehim dwar l-istatus li jipprevedi operazzjonijiet tal-Frontex f'pajjiżi terzi għandu jintegra dan l-aspett;
5. Iqis li huwa meħtieg li l-persunal tal-Frontex li jingħata immunità għall-attivitajiet tiegħi fil-Mauritania jkompli jinżamm responsabbi skont id-dritt tal-UE jew tal-Istat Membru; jistieden lid-Direttur Eżekuttiv jadotta linji gwida dwar it-tnejħija obbligatorja tal-immunità għall-persunal skjerat, li jispeċifikaw kif se jiġu ttrattati t-talbiet mill-awtoritajiet ta' pajjiżi terzi u li jattribwixxu rwol b'saħħtu għall-Uffiċjal għad-Drittijiet Fundamentali; iqis li l-persunal tal-Frontex m'għandux biss jevita l-kompliċità fil-ksur tad-drittijiet tal-bniedem mill-forzi tas-sigurtà tal-Mauritania, iżda għandu jiddenzunja b'mod attiv dawn l-azzjonijiet; ifakk fir-responsabbiltà legali tal-Frontex li tirrispetta u tiggarantixxi d-drittijiet tal-bniedem u jappella għal mekkaniżmu ċar, rapidu u effiċjenti biex jiġi żgurat l-obbligu ta' rendikont tal-persunal tal-Frontex f'pajjiżhom;
6. Jitlob linji gwida čari, imhejjija f'konsultazzjoni mal-esperti u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà civili, u taħriġ li għandu jingħata lill-persunal tal-Frontex skjerat fil-Mauritania dwar is-sitwazzjoni reġionali u fil-Mauritania fir-rigward tad-drittijiet tal-bniedem u l-qafas legali, kif ukoll dwar il-ligi u l-standards internazzjonali rigward id-drittijiet tal-bniedem u umanitarji;
7. Jistieden lill-Kummissjoni tipprovdi taħriġ lill-awtoritajiet tal-Mauritania u lill-gwardji tal-fruntiera tal-Mauritania dwar id-drittijiet tal-bniedem u d-drittijiet u l-obbligli tal-persunal tal-Mauritania fl-operazzjonijiet ta' tifx u salvataġġ, u fl-ipproċessar u l-ġestjoni tal-ażiż;
8. Jappella għall-istabbiliment ta' mekkaniżmu tal-ilmenti robust u effiċjenti li jkun indipendenti u aċċessibbli għall-pubbliku, għal mekkaniżmu ta' rapportar tal-inċidenti għall-attivitajiet tal-Frontex u għal mekkaniżmu li jiżgura rimedju effettiv għall-persuni milquta mill-azzjonijiet tal-Frontex; iqis li dan il-mekkaniżmu ta' rapportar tal-inċidenti għandu jiggħarantixxi l-anonimità u l-kunfidenzjalità tal-individwi li jirrapportaw dwar l-attivitajiet tal-Frontex li jiksru d-dritt umanitarju internazzjonali jew id-drittijiet tal-bniedem;
9. Jistieden lill-UE tiprovdi appoġġ addizzjonal għall-bini tal-kapacità lill-istituzzjonijiet nazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem u lill-organizzazzjonijiet tad-drittijiet tal-bniedem tas-soċjetà civili tal-Mauritania; jistieden lill-Mauritania tiżgura l-indipendenza tal-istituzzjonijiet ġudizzjarji u tad-drittijiet tal-bniedem tagħha;
10. Jitlob li għall-attivitajiet tal-Frontex li jitwettqu skont dan il-ftehim dwar l-istatus jiġi inkluż mekkaniżmu indipendenti u b'saħħtu ta' monitoraġġ tad-drittijiet tal-bniedem li jagħti rwol importanti lill-Uffiċjal għad-Drittijiet Fundamentali, sabiex jiġi evitat kull riskju li l-uffiċjali tal-Frontex isiru kompliċi fil-ksur tad-drittijiet tal-bniedem;

11. Huwa tal-fehma li kwalunkwe skjerament ta' persunal tal-Frontex fil-Mauritania u t-twettiq ta' attivitajiet operazzjonali mal-forzi tas-sigurtà tal-Mauritania jistgħu jseħħu biss fejn tista' tiġi garantita protezzjoni adegwata tad-drittijiet tal-bniedem għall-migrant u l-persuni li jfittxu ażil matul il-process kollu tal-applikazzjoni jew ir-ritorn tagħhom;
12. Jiddeplora u jikkundanna bil-qawwa l-prattika ripetuta mill-gwardji tal-fruntiera u l-persunal tas-sigurtà tal-Mauritania ta' push-backs u refoulement ta' migrant u persuni li jfittxu ażil;
13. Itenni u jissottolinja li l-Frontex m'għandha tieħu sehem fl-ebda forma ta' push-back u għandha tiddenunzja pubblikament tali prattiki meta jiġu osservati jew meta l-Frontex tiġi mgharrfa bihom;
14. Iqis li l-UE u l-Frontex għandhom jissospendu l-attivitajiet tagħhom dwar il-migrazzjoni u l-ażil imwettqa f'kooperazzjoni mal-awtoritajiet tal-Mauritania fil-qafas tal-ftehim dwar l-i-status fil-każ ta' ksur persistenti u serju tad-drittijiet tal-bniedem, kif stabbilit fl-ambitu tal-istandardi tal-Qorti Kriminali Internazzjonali; jitlob li jkun hemm parametri referenzjarji ċari biex jiġu sospizi l-ftehim dwar l-i-status jew attivitajiet specifiċi li jikkontribwixxu direttament jew indirettament għall-abbuži tad-drittijiet tal-bniedem;
15. Jissottolinja li l-ġhoti ta' għajjnuna għall-iżvilupp mill-UE u l-Istati Membri tagħha għandu jitwettaq bi trasparenza šiħa u taħt skrutinju parlamentari;
16. Jinsab ferm imħasseb dwar ir-rekord tad-drittijiet tal-bniedem tal-Mauritania u tal-forzi tas-sigurtà tagħha, b'mod partikolari l-ksur imwettaq bejn l-2020 u l-2023 waqt l-infurzar tal-kontrolli tal-migrazzjoni u tal-fruntieri, inkluż każijiet dokumentati ta' vjolenza u tortura, arrest u detenzjoni arbitrarji, arrest preventiv fit-tul ta' persuni akkużati b'facilitazzjoni ta' dħul klandestin ta' migrant, kundizzjonijiet ta' detenzjoni abbuživi, estorsjoni u serq, tkeċċijiet kollettivi abbuživi u traffikar fl-iskjavit;
17. Jinsab imħasseb dwar in-nuqqas ta' leġiżlazzjoni dwar l-ażil fil-Mauritania, kif ukoll dwar il-fatt li l-attività omoresswali hija attwalment illegali fil-pajjiż;
18. Jistieden lill-Kummissjoni tappoġġja lill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili lokali li jipproteġu u jippromwovu d-drittijiet tal-migrant, kif ukoll dawk li jimmonitorjaw il-kooperazzjoni tal-awtoritajiet tal-Mauritania mal-Frontex;
19. Jinsab imħasseb dwar l-użu hażin irrapportat tal-appoġġ materjali tal-UE mill-forzi tas-sigurtà tal-Mauritania għal skopijiet ta' kontroll tal-migrazzjoni; jitlob li jsir monitoraġġ komprensiv tal-użu tal-appoġġ materjali pprovdu lill-awtoritajiet tal-Mauritania u li l-finanzjament jew l-appoġġ materjali tal-Frontex ma jikkontribwixxu għall-ksur tad-drittijiet tal-bniedem fil-Mauritania;
20. Jitlob li l-punti li ġejjin jiġu inkluži fil-ftehim dwar l-i-status qabel ma jintalab kunsens formal i tal-Parlament:
  - (a) il-Frontex se taħdem mal-awtoritajiet tal-Mauritania u tappoġġjahom biex tiżgura li ma jkun hemm l-ebda detenzjoni eċċessiva jew arbitrarja tal-migrant u tal-persuni li

jfittxu ažil u č-ċentri ta' detenzjoni se jikkonformaw mal-istandardi tad-drittijiet tal-bniedem;

(b) l-interrogazzjonijiet iseħħu biss meta jkun meħtieġ; it-tortura taħt kwalunkwe forma tiġi mħarrka b'mod attiv u ppenalizzata bil-kbir;

(c) is-salvagwardji kontra l-korruzzjoni huma stabbiliti u konsegwentement implimentati mill-governanza tal-Frontex u mill-awtoritajiet tal-Mauritania;

(d) il-Frontex, fl-ebda ċirkostanza mhi se tinvolvi ruħha f'push-backs u ksur ieħor tad-drittijiet tal-bniedem u mhux se tuża miżuri vjolenti biex tinfluwenza l-flussi migratorji;

(e) il-finanzjament tal-UE se jiġi żborżat b'mod trasparenti, b'valutazzjonijiet tal-impatt fuq id-drittijiet tal-bniedem li għandhom jitwettqu qabel l-iżborż u monitoraġġ b'saħħtu matul l-implimentazzjoni;

(f) is-salvagwardji espliċiti jiġu stabbiliti sabiex jippermettu lill-uffiċjali skjerati ma jqisux ordnijiet maħruġa mill-awtoritajiet tal-pajjiż terz li jikkontradixxu l-obbligi tad-drittijiet tal-bniedem tal-Aġenzija u/jew l-obbligi li joħorġu mid-dritt tal-UE jew internazzjonali;

(g) l-attivitajiet tal-Frontex se jiġu ddokumentati b'mod trasparenti;

(h) id-dispożizzjonijiet fil-ftehim se jirreferu għall-ħtieġa li l-awtoritajiet tal-Mauritania jirrispettaw id-drittijiet tal-bniedem matul l-operazzjonijiet, u jinkludu miżuri robusti biex jiżguraw l-obbligu ta' rendikont f'każ ta' ksur;

21. Isostni li l-kooperazzjoni għall-iżvilupp u l-isforzi biex jiġu indirizzati l-kawżi fundamentali tal-migrazzjoni għandhom jibqgħu priorità fil-kooperazzjoni bejn l-UE u l-Mauritania dwar il-migrazzjoni;
22. Jistieden lill-UE u lill-Istati Membri tagħha jiżguraw rotot sikuri u legali għall-migrant u r-rifugjati li jgħixu fil-Mauritania jew li huma fi tranżitu fil-Mauritania.

**INFORMAZZJONI DWAR L-ADOZZJONI
FIL-KUMITAT LI JINTALAB JAGHTI OPINJONI**

Data tal-adozzjoni	20.9.2023
Riżultat tal-votazzjoni finali	+: -: 0: 29 5 23
Membri preženti ghall-votazzjoni finali	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütkofer, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Javier Nart, Matjaž Nemec, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Jordi Solé, Hermann Tertsch, Hilde Vautmans, Anders Vistisen, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Sostituti preženti ghall-votazzjoni finali	Vladimír Bilčík, Angel Dzhambazki, Andrey Kovatchev, Georgios Kyrtsov, Carina Ohlsson, Juozas Olekas, Nikos Papandreou, Mick Wallace, Javier Zarzalejos
Sostituti (skont l-Artikolu 209(7)) preženti ghall-votazzjoni finali	Gheorghe Falcă, Dace Melbārde, Jan-Christoph Oetjen, Juan Ignacio Zoido Álvarez

**VOTAZZJONI FINALI B'SEJHA TAL-ISMIJET
FIL-KUMITAT LI JINTALAB JAGHTI OPINJONI**

29	+
Renew	Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Georgios Kyrtos, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Jan-Christoph Oetjen, Hilde Vautmans
S&D	Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Carina Ohlsson, Juozas Olekas, Demetris Papadakis, Nikos Papandreou, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Reinhard Bütkofer, Mounir Satouri, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

5	-
ID	Anna Bonfrisco, Thierry Mariani, Anders Vistisen
NI	Kostas Papadakis
The Left	Giorgos Georgiou

23	0
ECR	Angel Dzhambazki, Hermann Tertsch
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Gheorghe Falcă, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Dace Melbārde, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Juan Ignacio Zoido Álvarez, Željana Zovko
The Left	Manu Pineda, Mick Wallace

Tifsira tas-simboli użati:

- + : favur
- : kontra
- 0 : astensjoni

**INFORMAZZJONI DWAR L-ADOZZJONI
FIL-KUMITAT RESPONSABBLI**

Data tal-adozzjoni	26.10.2023
Rizultat tal-votazzjoni finali	+ : 43 - : 7 0 : 1
Membri preženti ghall-votazzjoni finali	Magdalena Adamowicz, Malik Azmani, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Vladimír Bilčík, Malin Björk, Karolin Braunsberger-Reinhold, Saskia Bricmont, Annika Bruna, Jorge Buxadé Villalba, Damien Carême, Patricia Chagnon, Lena Düpont, Cornelia Ernst, Nicolaus Fest, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Nuno Melo, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Paulo Rangel, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Sara Skyttedal, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Javier Zarzalejos
Sostituti preženti ghall-votazzjoni finali	Susanna Ceccardi, Gwendoline Delbos-Corfield, Jan-Christoph Oetjen, Anne-Sophie Pelletier, Róza Thun und Hohenstein, Dragoș Tudorache
Sostituti (skont l-Artikolu 209(7)) preženti ghall-votazzjoni finali	Arba Kokalari, Andrius Kubilius, Helmut Scholz

**VOTAZZJONI FINALI B'SEJĦA TAL-ISMIJET
FIL-KUMITAT RESPONSABBLI**

43	+
PPE	Magdalena Adamowicz, Vladimír Bilčík, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Andrzej Halicki, Arba Kokalari, Andrius Kubilius, Jeroen Lenaers, Nuno Melo, Paulo Rangel, Sara Skyttedal, Tomas Tobé, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
S&D	Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Isabel Santos, Birgit Sippel
Renew	Malik Azmani, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Jan-Christoph Oetjen, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Róza Thun und Hohenstein, Dragoş Tudorache
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Damien Carême, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Tineke Strik
The Left	Malin Björk, Cornelia Ernst, Anne-Sophie Pelletier, Helmut Scholz

7	-
ECR	Jorge Buxadé Villalba, Patryk Jaki
ID	Annika Bruna, Susanna Ceccardi, Patricia Chagnon, Nicolaus Fest
NI	Milan Uhrík

1	0
PPE	Javier Zarzalejos

Tifsira tas-simboli użati:

- + : favur
- : kontra
- 0 : astensjoni